

COMPENDIUM
CHRISTIANÆ
PERFECTIONIS

Continens

Praxim vniendi animam
cum D E O,

^

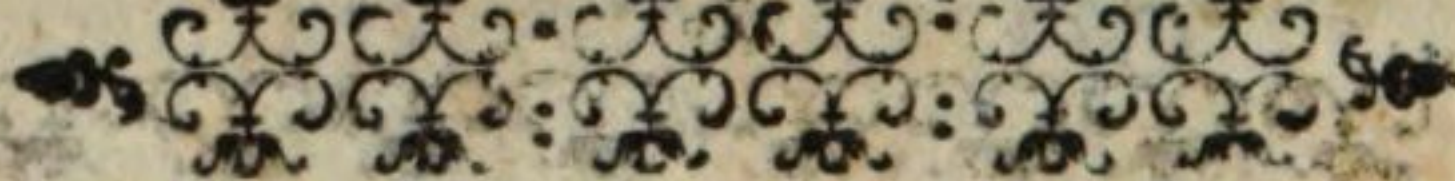
P. ACHILLE GAGLIARDI
*Soc: IESV compositum italico
idiomate.*

Quod latinitate donatum pro
STRENA PASCHALI

*Offert omnibus Perfectionis
amantibus*

R. D. N. MAXIMILIANVS
AD S. JOANNEM IN WALT-
hausen Præpositus Canoniorum
Ord: D. Augustini Sac: Cæs:
Maj: Consiliarius &c.

VIENNÆ AVSTRIÆ.
Apud Michaëlem Rictium, 167
Collegij Socius IESV Monac

OMNIBVS PERFECT.

*Etionis amantibus Salu-
tem.*

DEiparæ à Lauro famosa dicatum anno superiore idiomate italico libellum de Perfectione ; hoc anno latinitate donatum , eiusdem immaculatæ Parentis non invida excitati cohortatione Vobis , quotquot Perfectionis cultores estis , facramus. Amat Mater filiorum incrementa , & ornamenta : Ideoque hanc vobis per nos strenam Paschalem mittit. Mole parua , molimine maxima est ; fructu volutabitur non pænitendo. Accipite , fruimini , & cum in apice illo steteritis , nostri meminitote .

MAXIMILIANVS

Præpositus.

Bayerische
Staatsbibliothek
München

Compendium

CHRISTIANÆ

Perfectionis.

*Quid presupponat in anima hæc
Perfectio, priusquam in eam
aditus pateat.*

Rimo supponit hæc
Perfectio desiderium
absolutum & efficax
eam consequendi,
vultque scopus esse
omnium actionum.

2. Vi hujus desiderij induci de-
bet operans ad suorum sensuum
atque Passionum mortificationem,
ita ut debellata illarum repugnan-
tia plenum & absolutum in eas im-

perium adipiscatur. Præcipue autem intendat mortificationi & abnegationi voluntatis & iudicii proprii, exactissimam obedientiam & plenariam directionem non solum exteriorum, sed etiam omnium interiorum superiori relinquendo.

3. Attendat Virtutibus comparandis juxta varium earum occursum & acquirendi occasionem. singularem oculos habeat ad Charitatem Dei & proximi. Quare ab ignorantia, & principiis seu fundamentis Virtutum egressus debet aliquem in ijs conquirendis & augendis progressum fecisse. Ut minimum, necesse est eum esse paratum ad mortem potius subeundam, quam Deum vel levissime offendendum, aut minimum, qui perfectioni contrarius sit, defectum committendum.

Siqui

Siqui itaque in eum defectus, aut peccata cadunt, ea fragilitati adscribantur. Causam prærequisite dispositionis eam assignamus, quia communi sensu ea necessaria est gradientibus ad Perfectionem. Sine cuius desiderio qui tepide viueret & negligenter, commoditates vitæ & sensualitatem sectando, vivendoque laxè & sine fræno, nec volendo defectus suos refecare; cuius quæso suffragio ad Perfectionem diceretur tendere, ne dicam perfectam cum DEO vñionem expectare?

*Duo principia, quibus innititur
hæc Perfectio.*

Fabrica tam eminentis Perfectionis duobus principijs sustentatur, quorum utrumque practicum est: Secundum, quod practicum dictamen siquis juxta suam vo-

4 *Christ : Perfect :*

cationem suas actiones regulet, securus sit quod ad apicem dictæ Perfectionis perveniet.

Primum est, profundissima quædam omnis rei creatæ, maxime autem sui ipsius vilipensio : Ex qua practice emanabit quædam exspoliatio & abrenuntiatio sui, & cujuscunque rei creatæ; tum in affectu, voluntate integre assentiente, tum in opere juxta temporis & modi opportunitatem. Ab eodem principio profluet lumen in intellectu, per quod intelliget causam desolationum, quas immitit DEUS, movebiturque ad eas admittendas & ex toto corde amplectendas. Non carebit scilicet æquanimitate & lætitia, cum DEUS aut se, aut aliud quidvis ex rebus creatis subtraxe-

II. Est, altissima de Deo cogitatio & æstimatio : non quod per viam Theologici discursus ejus imper-scrutabilis Majestas penetrari debeat ; hoc enim paucorum est, neq; necessarium : Sed via promptitudinis, humillimè voluntatem cum toto homine submittēdo divinę Majestati, ita ut paratus sit quandocunque eam adorare, & exequi, quidquid exegerit ob majorem ejus gloriam, seposita omni propria utilitate, quantumcumque ea sancta videatur. Ad comparandam hanc erga Deum reverentiam sufficit lumine Fidei ab anima apprehendi Deum sub ijs perfectionibus, quę symbolo explicantur, Omnipotentis, summi boni, finis nostri ; & quod summi amoris, quo nos complectitur, impulsu humanam naturam in-

duerit , passus sit &c. Item quod
semper nobis præsens sit , nos re-
gat in omnibus tam naturæ , quam
gratiæ operibus. Et singillatim
quod vocet , & dirigat ad tam sub-
limem perfectionem. Hæc inquam
& similia , quæ Deus cuique juxta
capacitatem intellectus & mensu-
ram gratiæ communicat,apprendis-
se satis est.

Ex hoc tam eminenti & efficaci
conceptu nascetur plena cum divi-
na voluntate conformitas,quæ erit
practica quædam mensura omnium
desideriorum , affectuum , & actio-
num quotidianarum.

Hæc praxis operandi adiuta
duobus dictis principijs deducit
animam ad vnionem cum D E O &
transformationem in D E U M , quæ
dici solet Deificatio. Non quidem
mystica

myſtica per raptus & eleuationem
mentis ac vehementes affectus, qui
inde deriuantur; ſiquidem talis via
eſt expoſita multis illuſionibus, &
eſt plurimi laboris, nec caret peri-
culo inualetudinis in corpore, in a-
nima vero grauioris lapſus, Quin
etiam experientia teſte plerumque
in irritum cadit omnis labor, pau-
cis ad illos raptus pertingentibus.
Noſtra autem hæc via ſolida eſt, re-
gia eſt, & communis: per quam ſoli-
dè voluntas confirmatur & ſtabili-
ter in diuinum transformatur bene-
placitum, animos addente amore
perfecto, qui etiam abſque lumine
impellit ad operandum omnia in
Deo & propter Deum. Ab hac via
ſic explicata nemo excluditur, per
hanc quiſq; ſine vmbriſ & perplexi-
tate, quamvis nō ſine difficultate &

Cruce infallibiliter ad terminum
Perfectionis pertinet.

Non diffiteor plura alia lumina & affectus divinos dari ei, qui hanc viam graditur. Verum cum sint gratiæ gratis datæ, in ijs nemo suum ponere fundamentum debet, aut ob eorundem defectum animo cadere. Eos nos hic nequaquam describemus, cum juxta animarum varietatem varij sint, aliquibus plures, nonnullis pauciores. Sed neque regulam ab homine accipere possunt, cum toti à DEI voluntate pendeant, cui proinde totaliter submitti debent.

DE PRIMO STATU

Ac primum de annihilatione.

EXplicata duo principia varijs materijs & actionibus sine interruptione applicata inducunt animam in viam perfectionis, currentem dirigunt, directam deniq; in ejus apice collocant. Porro Perfectio in tres status distinguitur, quorum quivis, maxime autem primus varios gradus in se complectitur, paratque viam ad secundum, & ille ad tertium.

In primo statu progredi debet anima ad sui cognitionem, vilemque de se opinionem. exercetur hæc multiplici ratione, quatuor potissimæ sunt

I Est cognoscere se & nihili æstimare. Siquidem ex nihilo creatus
A 6 est,

est, ex se in nihilum resolveretur
&c. Iuuat conferre se toti Orbi,
omnibus hominibus, Cælo. Beatis,
DEO. videbit se se ad eos, non secus
atque guttam aquæ ad mare, nihil
esse.

II. Est, credere se viliores & minus
utilem præ omnibus creaturis
etsi vilissimis, ut puluere, luto, a-
postemate &c. Cum omnes hæ res
in se bonæ ad aliquid seruiant, ego
autem non nisi ad DEUM offendendum

III. Est iudicare se peccatorem
majorem omnibus, etiam Dæmo-
nibus, quin imo omnibus collectim
sumptis. Dignum ad hæc majori
pæna, sibi adscribendo omnia pec-
cata quæ sunt. Iudicando item,
merito in se posse, & debere refun-
di omnes peccatorum pænas. Sup-
ponit

ponit hoc iudicium intimam cognitionem gravitatis peccati, ejusque fæditatis, nec non ingentis injuriæ, quæ in DEUM refunditur &c.

IV. Est. descendere ad cognitionem suorum peccatorum, vitiorum, & defectuum in particulari, quotidie hoc lumen augendo, admirandoque divinam in sustinendo benignitatem &c. Cum in hac propriæ vilitatis agnitione non mediocrem progressum fecerit, descendet ad praxin, cujus hic est usus.

I. Exhorrescat omnem honorem, omnem dignitatem. Si quando se horum occasio offert, toto pectore illa fugiat: Siquidem creaturæ tam vili & nihili mirum in modum noxia sunt. Nec rationi congruum est, eam honorari &c. Sane anima, quæ non fictè habet de se vilem opinionem,

12. *Christi. I. I. I.*
nionem, æstimat nullo modo posse
se ob laudes exultare, & vanè glo-
riari. Quin imo in sinum ridet ob
laudantium errorem, ac rubore non
exiguo suffunditur, cum in memo-
riam ei revocatur Virtutis pulchri-
tudo, a qua se tam remotam conspi-
cit.

II. Omnes occasiones contemp-
tus, confusionis, impugnationum,
infamie &c. amplectitur; ijs cum
jubilo obuiam it, ea tenero cum af-
fectu suscipit, ut merita aut premi-
um se dignum. Grátias DEO agit,
quod se vt convenit tractet. Imo
ne hac quidem DEI visitatione se
dignam arbitratur, Vnde obstupe-
cit bonitatem DEI non dedignan-
tis suam in tali creatura iustitiam
exercere. Gaudet autem potissi-
mum & exultat, eo quod magna

ex

ex hac sui depressione gloria in ejus bonitatem resultat, cui placitum fuerit creare, gubernare, redimere, & saluare rem tam vilem, & ipsi rebellem.

III Ex parte sua, cum ejus electioni subest, debet semper eligere res humiliores, & viliores in loco, in vestibus, in reliquis omnibus; sine ostentatione tamen singularitatis: æstimetque abjectissima quæque; seu domus, seu locus, seu officium, seu quidvis aliud id sit, excedere multis gradibus sua merita, atque adeo non solum non dignum melioribus, ut etiam vilissimis indignus sit.

Prædicta praxis deducit hominem ad veram sui ipsius annihilationem, quantumvis intellectus ijs luminibus careret, per quæ posset evidenter

evidenter ac clare eam vilitatem intueri. Siquidem quisquis se sincere deprimat & submittit cuicumque etiam despicabili creaturæ, is se quoque despicabilem iudicat, & non tantum is qui meditando oculis suis suam vilitatem subiecit. Nō negamus tamen hunc postremum cum tali lumine intellectus optimo niti adiumento ad perfectionem comparandam.

Fundatam in suo nihilo animam associatæ consequuntur Expropriatio sive abnegatio, subtractio quam DEUS in anima facere consuevit, & Conformitas cum divina Voluntate, per quæ homo in DEVM transformatur. Est his juxta varia objecta gradus non vnus, vt in sequentibus apparebit.

*De primo gradu Expropriationis
Subtractionis & Conformita-
tis.*

EX contemptu & annihilatione
fui nasci debet plena & perfe-
cta abrenunciatio omnium rerum
creatarum, quæ indifferentes sunt,
ut vitæ, mortis, sanitatis, ægritu-
dinis, commodorum, oblectationum
& emolumentorum cujuscunque
status, loci, officij, exercitatio-
nis & similium. Est autem facien-
da primò affectu, abrenunciando
vniuersim omni desiderio & volun-
tati ea habendi juxta libertatem
proprio arbitrio subiectā. Quam-
obrem a se rescindet omnem circa
talìa dispositionem, affectum, &
intentionem, seque priuabit om-
ni comòdo & delectatione ab illis
pro-

proveniente, non secus atque si ijs mortuus esset. II. Opere, relinquendo omne superfluum, & retinendo id solum, quod proprio instituto convenit. Quod ipsum quoque humiliter plenæ directioni sui superioris committet.

Huic, quæ à nobis est, abrenunciationi respondet ex parte DEI subtractio rerum similium indifferentium, ut e.g. vitæ, cum dat mortem; sanitatis, cum ægritudinem imittit; commoditatum, cum exercet adversitatibus, & alijs in vita humana regnantibus & pene in horas DEO providente occurrentibus mutationibus. Sane nullus unquā præterijt dies, in quo DEUS per varia suæ providentiæ media non abstulerit multa objecta, & commoditates, quæ ex indifferentibus rebus

rebus resultant. In qua ablatione ille lætabitur, & in verum sui contemptum deveniet, qui se prius integre exuerit illarum affectu.

Abrenunciationem & subtractionem sequitur admirabilis quædam cum divina voluntate Conformitas aliud nihil volens, quam quod D E U S vult, & nobis ex rebus creatis concedit: Gaudet per varios & quotidianos casus se continuè spoliari, idque adscribit paternæ D E I dispositioni, Easdem quoque res, quas nobis relinquit, non ob aliud vult, quam quia ipse vult. Non vult propter suum commodum, vtilitatem, aut voluntatem; sed ob solam D E I gloriam. ijs denique non utitur, nisi juxta divinum placitum explicatum per institutum, aut voluntatem & ordinationem

dinationem suorum superiorum.

Praxis horum omnium consistit

I. in plena indifferentia ad res omnes creatas. Vt explicatur in fundamento Exercitiorum Sancti P. Ignatii. II. in facienda electione status, qui sit conformis divinæ Voluntati: Aut si jam facta est, in facienda simili electione circa modum viuendi, orandi, & operandi in eodem, juxta regulas in ijsdem Exercitijs traditas. III. in quotidianis & continue sibi succedentibus actionibus nostris, exercendo juxta opportunitatem Virtutes temperantiæ, patientiæ &c. cum abnegatione & subtractione paulo ante explicata: Per quas, maxime autem per conformationem cum divina Voluntate, dum eliciuntur ob solam DEI gloriam, subleuantur
ad

ad gradum multo eminentiorem,
quam fuerit prior. IIII in plena
dependentia à divina providentia,
& voluntate in omnibus rebus
creatis, quas nobis aut largitur, aut
subtrahit. V. in frequenti oblatio-
ne ad divinum placitum integre
exequendum. Fieri autem potest
ea oblatio tam intra, quam extra
Orationem.

Ex hac uniformitate cum Vo-
luntate DEI exurgit perfectus Dei
amor. sublatis enim quæ inter DE-
VM & animam intercurrerant om-
nibus creatis impedimentis, ani-
ma se DEO perfecte unit, & in eum
transformatur. Quam transfor-
mationem excipiunt præclara lu-
mina, affectus, & de DEO sensus.
Quibus tamen ne nimium innita-
tur, sed magni faciat separationem
amoris

amoris ab omni re creata, transi-
tumque in DEUM, quæ est ecstasis
non intellectus, sed voluntatis a-
nimam multo nobilius deificans, &
priore excellentior.

De secundo gradu.

VT procedat & perficiatur ex-
propriatio & subtractio, non
solum expediet se ab amore rerum
creatarum indifferentium, sed eti-
am sanctarum & spiritualium, per
quas spiritus DEO uniri solet.
Non se autem expediet ab eis, ut
sanctæ sunt, sed ut aptæ sunt sub
specie sanctitatis causare & occul-
tare amorem proprium, ac com-
moda. Habet hæc Virtutis pars
gradus multos.

I. Et omnium infimus, quique ab
hominibus spiritualibus animad-

verti

verti solet, versatur circa consolationes spirituales, & dulcedinem redundantē in affectus cordis sensibiles cum teneritudine, fervore, lacrimis, suavitateque omnē actionem dulcorante, adjuncta facilitate superandi quæcunque aduersantia propter supereffluentes animi delicias &c. Et ex opposito versatur circa priuationem eorundem, cessante consolationum fonte. Expropriatio vult ea non poni pro fundamento, nec magni fieri, monetque eam facilitatem, quæ ad operandum inducit, non nasci ex soliditate & habitu, aut dono singularis alicujus gratiæ, maxime Charitatis; sed ex suauitate & teneritudine, quæ est objectum valde proportionatū amoris proprio, qui

mirum

mirū in modum pascitur tali satisfactione, & suavitatem, atque adeo gulam spirituales proritat. Cui magna cum affectione inniti non est aliud, quam res sanctas convertere in nostram voluptatem, quod est abuti rebus sanctis ad nostram utilitatem : estq; vitium non mediocre, quamvis occultum : Ex quo deinde oriri solent vanæ complacentiæ, superbiæ, & mille alia detrimenta, lapsus, & illusiones, quapropter

II. nemo æstimet Virtutem ab ijs pendere, aut in illis consistere : Imo sciat puerilem esse huiusmodi opinionem, quandoquidem illis præsentibus minima quæque Virtus, & conatus ad bene operandum sufficiunt.

III. Exuat ergo se illis vt rebus
vili-

vilibus , & opera annihilationis quondam explicata agnoscat se ijs indignum , resignetque se cum omni indifferentia, paratus ijs abundare aut egere , sola Virtute & perfectione voluntati proposita.

IIII. Utatur in finem, in quem à D E O donantur, agnoscendo cum summa humilitate eorum fontem D E U M , ad eumque referendo. Quare earum consolationum ope se in Virtute stabiliet, majoremq; in veris & solidis Virtutibus profectum facere conabitur: Advertat tamen ne abreptus dulcedine, ea proposita actuum & Virtutum faciat, quæ vires excedant, quæque cessante consolatione videantur aut difficiles, aut impossibiles. Iuverit itaque pro eo tempore submissio paulo ànte explicata.

B

Prompte

V. Prompte ex animo admittat subtractionem talium consolationum, quam DEUS facere consuevit. Imo tum pluris faciat DEUM & Virtutes secundum eas operando sine satisfactione amoris proprii, propter solam Virtutem & gloriã divinam, majori quam vnquam alias, voluntatis adjuncto conatu. Tali casu conformitas cum DEO clare elucet, & est magni emolumenti. Siquidem vt se divinæ Voluntati vniat, spoliat se ex parte sua ea consolatione, & acceptat quamcunque Crucem spirituales. Atque ita quanto plus tales gustus excedunt res creatas, earumque delicias; tanto plus per illarum exspoliationem in DEUM transformatur, accrescente cum deificatione amore perfecto.

De tertio gradu.

Solent post supra dictos gradus in anima succedere lumina, desideria & affectus solidarum Virtutum, qui sine omni comparatione sunt multo excellentiores prænotatis consolationibus: Sunt enim pura principia & media solidarum Virtutum, residentque in superiore parte hominis. In tali circumstantia posita anima nitatur emergere ad altiorem gradum expropriationis, subtractionis & Conformitatis auxiliante annihilatione & sui contemptu.

Ad quod proderit nosse, quod licet talia lumina & affectus principium a Deo sumant, & mox atque acquisiti sunt, optimos gignant effectus, impellendo animam ad unio-

nem cum D E o per solidas Virtu-
tes : Attamen non multo post si
homo incautus se a natura abripi
sinat , solet voluntate ea lumina
amplecti cum quadam vehemen-
ti satisfactione , quæ est occulta
quædam in illis complacentia ,
propter quam incipit longiores
circa ea discursus facere applicando
vires naturales tum intellectus ,
tum voluntatis , nec non eliciendo
affectus , per quæ putat hæc prima
lumina valde augeri , & dilatari in
interiori homine. Sed errat, non
enim a D E o , aut divinum est illud
augmentum, sed est pura reflexio
animæ , & suavitas ab illo primo
principio proveniens. Inter hæc
sensim extinguatur divinum lumen,
remanente sola vi naturali animæ
insensatæ, quæ solet esse amor pro-
prius

prius, qui ex complacentia nititur
dilatare modicum illud divinum
lumen, & pluris quam est, aestimare.
Facilis exinde lapsus est in superbi-
am & inanem persuasionem exi-
miæ Virtutis. Quo fonte semel a-
perto quæ non inde illusiones &
deceptiones? Et vero etiam DEUS
manum subtrahit ob impedimen-
tum amoris proprii, quod homo
interposuit. Tales nihilominus
judicant se abundare tum Virtuti-
bus, tum luminibus eminentibus,
cum excepto primo principio, me-
ri discursus sint, & inventa propria.
Solent hi soliditate divini influxus
expertes in graves errores incide-
re. Hinc non raro emergere gra-
vissimæ illusiones, quamvis princi-
pium habuerint optimum. Subi-
to itaque quisquis labi non vult,

cum excipit tales sensus, debet cū summa humilitate se annihilare, vt hominem nihili. Actus hic trūcabit omnes prædictæ complacentiæ vires. II. Protestetur nolle se in ijs propriam aliquam satisfactionem, qua propter suam vilitatē agnoscendo indignissimū se reputet. Et hoc est, exuere omne id, quod inter talia lumina amor proprius submittere poterat. In quo actu homo se multo nobiliori respoliat, quam in prioribus actibus, atque ideo maioris est Virtutis.

Licet vero videatur ob id imminui, non tamen ita est. Quin potius tollitur impedimentum, quod sub specie Virtutis se ingerebat. Dominus quoque inueniens animam per talem expropriationem dispositam augmentat,

gra-

gratiosèque infundit lumina & sensus novos in veritate & soliditate ; quamvis non fortasse cum tanta hominis voluptate , attamen cum securitate per rectam Perfectionis viam deducendo.

III. Anima sic expropriata , vigore purorum & divinorum illorū luminum impellitur ad ea in Deum referenda , nihilque aliud præter divinam gloriam in illis querendum , totam se occupando in agendis gratijs divinæ bonitati , cui non displicuerit tam divinos influxus tam vili creaturæ communicare.

Nemo autem æstimet levem esse inter spirituales sensus hanc regulam. Si enim à Deo non sunt, subito per talem expropriationem elucescunt, & deteguntur. Si vero à Deo sunt, certi reddimur, quod

Quod in ijs sedē nec amor proprius,
nec Dæmon inveniet. Insuper ag-
noscendo DEUM verum eorum
fontem, erigimur ad pluris facien-
dum præ dono donatorem. quæ
est non fallax via ad solidam Vir-
tutem.

Succedunt post hanc purissi-
morum luminum & sensuum con-
formitatem actus voluntatis & af-
fectus in nostrum commodum ad
vnguem purgati, & divina volun-
tate vestiti, procurando per tales
influxus solummodo DEO satisfac-
cere & ejus beneplacito, nihil in
nos derivando. Quam ob causam
anima in DEUM transit, immergi-
turque profundius, quam unquam
antea. Et hoc est tempus illud, in
quo se totum DEO offert,
donat, dedicat.

De

De quarto gradu.

Postquam se anima purgando & expropriando inter divinos sensus & desideria solidarum Virtutum exercuerit modo prædicto, ulterius gradietur hac ratione. Contingit sæpe animam talia desideria habentem suum intentum consequi non posse, idque propter impedimenta humana : cum exempli gratia relinquenda est Oratio, ad quam se aptam, & a DEO unionis causa vocatam sentiebat. At Obedientia aut Charitas eã omitti jubet propter aliud opus, quod natura sua est distractivum, proximo tamen utile. Imo necesse erit non semel, aut ad modicum tempus, sed crebro & diu relinquere vitam quietam & contemplativam,

uam, in qua experiebatur se vivis verarum Virtutum desiderijs inflammari. Ab hac ergo videbit se avocari, vt attendat negocijs vitæ activæ, ad quæ repugnantiam animi sentiet propter occurrentes distractionum occasiones. Quid ergo tali casu faciet? Videt enim evidenter se à Deo vocari ad illam propter hæc deferendam. Habet II. Locum hæc difficultas, cum Deus impedimenta interijcit, quando scilicet non concedit, aut non tam cito ac vellemus concedit eam Virtutem ac perfectionem, ad quam nos desiderium impellit.

Solet anima in similibus occasionibus sentire pænam, anxietatem, & dolorem ob talia impedimenta, quin etiam se excruciat. In simili casu necesse est eam atten-

te & subtiliter dijudicare an subsit aliquod proprium commodum, quamvis occultum & palliatum, quod exuendum est nova & admiranda expropriatione.

Dolor itaque & anxietas, quæ affligunt animam inter talia desideria, eamque reddunt inquietam, plerumque nascuntur ex amore proprio. Quod licet sine peccato sit, obstaculum tamen ponit inter DEUM & animam; &, ut quid creatum, impedit perfectionem, aut ejus integritatem. Nec sine causa id asseritur, clare enim detegitur proprietas, quamvis rei sanctæ: Et, licet indirecte, videtur homo velle DEO legem statuere. In summa denique, illa inquietudo, quæ intima animæ depascitur, non est à DEO, cujus spiritus suavis

suavis est, plenus pace est, & quietus. Ad tollendam hanc inquietudinem necesse est expropriare se talibus desideriis, & Virtutibus juxta regulas sequentes.

I. Acceptet desiderium ut DEI donum, non inhærendo solatio & satisfactioni propriæ, ut in priori gradu dictum est.

II. Cum omni diligentia conetur illud exequi, nullum unquam medium aut modum intermittendo, quod ad talem Virtutem & perfectionem ducit. Sic enim se contra omnem tepiditatem & negligentiam optime armat.

III. Quando modo explicato occurrit impedimentum, aperte cognoscat pro eo tempore nolle DEUM, ut id desiderium in opus educat. Quare ei tunc ex toto animo

nimo renunciet, protesteturque se nec Virtutem, nec perfectionem velle nisi tantam, quantam DEUS impertire vult, reiiciendo omne quod super est.

IV. Deponat tunc omnem mærorem, & anxietatem, manifeste deprehendendo latentem cum vtilitate amorem proprium sub tali desiderio, quamvis sancto. Ex his hauriet secretam doctrinam, nimirum desiderium vel ipsiusmet Martyrij cum tali anxietate, quamvis videatur primo aspectu res eximia, esse tamen valde, abjectū: cum proprio commodo scateat, & magnum inter DEUM & animam obstaculum ponat. Verum sublato huiusmodi impedimento remanet desiderium multo ferventius, nam vices anxietatis excipit inexplicabilis

bilis quædam quies in DEO, ejusque divina voluntate. Advertat autem non oscitanter, eam animam, quæ tale desiderium cum ea quiete habet, multo gratiorem DEO esse, licet Virtutem & perfectionem desideratam non assequatur præ illa, quæ eandem Virtutem assequitur, sed si non fuisset assecuta, aut non assequeretur, intra se mærorem & inquietudinem pateretur. Siquidem ille omnem perfectionem adeptus est, qui contentus est eo, quod DEVS vult, & commutat suam virtutē creatam in DEI voluntatē increatā, quæ infinite excedit.

V. Relinquetur tunc desiderium non cum dolore humano, qui affligit & perturbat; sed divino, qui necessario habet annexum desiderium rei, quæ non habetur, doloremq; causat,

causat, quoad acquiratur: sed dolo-
rem, qui causa est admirabilis cujus-
dā acquiescentiæ, & in DEVM refig-
nationis, & indicat animæ, DEVM
tali dolore mirè delectari, dum vi-
det animā inter cruciatus quietam
suæ voluntatis adimplendæ causa,
propter quam libens careat bono,
quod summe amat, perfectione
scilicet & virtute, præ qua DEVM
plus amat.

VI. Solet in tali anima subsequi
quoddam lumen, per quod intel-
ligit, quod licet debeat omnem
diligentiam adhibere, nec in ea
segnis fieri, ei tamen inniti non
debeat. Siquidem quantacunq;
adhibeatur, non per eam ad desi-
deratum terminum pervenitur,
sed per divinum beneplacitum,
quod DEUS juxta divinam suam

Voluntatem dispensat, alias dando, negando alias. Quare deposita omni æstimatione propriæ diligentia, induitur nova quadam & filiali fiducia ac securitate, speratq; quod DEUS, qui tale desiderium inspiravit, dabit similiter cum volet perfectionem. Quamobrem totum se, non secus atque infans in ejus brachia conijcit, & ex toto animo ejus dispositioni acquiescens nihil de cætero sollicitus est. In DEI ergo sinum sincere & candide resolutus velut insensatus operatur, & ut ita dicam velut fortuito, non alia quam infans ratione, omnem sui curam DEO relinquendo, perfruendoq; divina quadam quiete.

Huic tam sublimi expropriationi respondet subtractio divina
sepius

ſæpius memorata , cum Virtutem
quam vellemus negat. Admitten-
da ea eſt cum magno cordis iubilo,
& cooperandum modo explicato.

Eruitur ſimiliter manifeſte
quædam recondita & rara confor-
mitas cum divina voluntate. DE-
VM enim homo propter DEVM
deſerit. Deſerit ſcilicet DEVM &
ei renunciat ſecundum illud com-
modum , quod à Virtute & perfe-
ctione hauriebat , vt DEO pure ſi-
ne omni proprio emolumento ad-
hæreat. Hinc emanat quædam al-
tiſſima transformatio & deificatio,
ad quam conſequi ſolent dona &
lumina inſucta digna, tali & tanto
amore Dei. In particulari appli-
canda eſt explicata doctrina tribus
generibus deſideriorum , licet non
negemus, & in alijs locum habere.

I. Est æternæ gloriæ , quo exvere
se debet , cum eam Deus differt ,
pluris quam gloriam faciendo di-
vinam voluntatem ; cui compla-
citum est, eam eo tempore non con-
ferre. Imo ad eam conformitatem
assurgere deberet, vt si sine Dei of-
fensa foret , & eam Deus dare ex
suo beneplacito nunquam vellet ,
ipsa in tali Dei dispositione ac-
quiesceret commutando omne,
quod creati amoris est, in aliquid
excellentius.

II. Est annihilationis , expro-
priationis & conformitatis cum
Deo , quod eadem regulandum est
regula , cum Deus minus quam a-
nima vellet , communicavit. Vbi
manifeste elucet, quod velle se ex-
propriare cum anxietate , sit pro-
prietas nimij ad talem Virttem a-
moris

amoris causaturi satisfactionem. Ex opposito acquiescere minori quam vellet expropriationi, ut se divinæ Voluntati conformem faciat, est excellens expropriatio. Quare si qua in Virtute vnquam, in hac potissimum tollenda est anxietas, & dolor, qui in acquirendi desiderio se solet admiscere, sciendo, quod quanto maiorem in comparandis illis Virtutibus diligentiam adhibuerit, tanto minus consequetur. Hoc enim est velle adipisci expropriationem per proprietatem. Quod potissimum huic Virtuti repugnat. Idem dicendum est de annihilatione & conformitate.

III. Desiderium est patiendi, in quo ut in re amara quamvis natura nostra repugnantiam sentiat; fieri

tamen potest, quod illud desiderium habeat aliquid de superfluo propter excessum anxietatis & amoris proprii in eo reperti. Non secus ac gravidæ mulieres errare solent appetendo cretam, carbones, & similia gustui amara. Præterquam quod pati propter DEVM res est, quæ naturâ suâ, & propter excellentiam quam habet, potest animæ voluptatem adferre, atque adeo esse objectum amoris proprii. Quod est ergo altissimum desiderium patiendi, quod DEO summe placet, nisi illud, quod hac expropriatione, & conformitate decoratum est?

Advertat insuper, qui excellenti perfectioni studet, eam non, vt multi arbitrantur, consistere in continua memoria & desiderio

derio crucis & afflictionum maximarum. Quantocunque enim fervore caleat, tandem tamen succumbet & affligetur. Vnde ex tali tristitia nascitur continua violentia & difficultas in operando, quæ etsi videatur magni meriti & sanctitatis; re tamen vera est magnum ad sanctitatem impedimentum. Siquidem animæ contristatæ quæcunque minima res apparet ardua & difficilis. Veluti ex opposito hilaritas etiam maximos labores leves reddit.

Non est itaque desiderium patiendi summus actus Virtutis, cum & illud certæ mensuræ subiaceat : meliorque illo est perfecta acquiescentia, quæ ortum trahit ab exacta conformitate cum divina voluntate : à qua deinde profluit dispo-

dispositio quædam in animo, faciens eum promptissimum ad subiiciendum se in omnibus & per omnia, quæ **D E U S** in ipso, & per ipsum, & circa ipsum secundum divinum suum beneplacitum operari vult. Et quia prior illa anxietas patiendi tollit hanc quietem, atque impedit perfectionem operationum: debet eam ex animo evellere, & cogitationem abducere à Crucibus & adversitatibus, cum non est tempus eas patiendi. Quare tunc eo studium suum conferat. ut lætitiâ in se excitet causatâ à conformatione, quæ cum **D E O** est. Quod facile præstabit, si de rebus lætioribus, sed sanctis, cogitarit. Ex quo advertimus, hanc cogitationem conformem Perfectioni esse.

Ex dicta lætitia oritur promptitudo ad omnia opera, fortitudo ad vincendas difficultates, júbilus & mentis jucunditas juxta monitum Apostoli: Gaudete in Domino, iterum &c. oritur agilitas ad opus inchoandum, facilitas in exequendo, & suavitas in omnibus, etiam in Cruce ipsa, cum eam eo animo capimus, ut Deo placeamus. Qui hanc lætitiā habere non potest, ut minimum appetat & desideret, obsistendo omnibus impedimentis, quæ Dæmon opponit.

Hujus lætitiæ dote singulariter excelebat Dominus noster JESVS CHRISTVS, eamque vultu ostēdebat, ex quo reddebatur summe amabilis. Quamobrem non versabat animo continuas cogitationes

litas domandi carnem & Passiones:
Solet D E u s post hæc, aut cum ei
placitum est, permittere reincide-
re in graves tentationes, similes &
maiores ijs, quas in exordio suæ
conversionis pati solebat, carnis,
impatientiæ, timoris, & difficul-
tatum &c. ita vt denuo incipiat
sentire magnam rebellionem par-
tis inferioris contra superiorem.
Dæmon quoque eam aspere im-
pugnat, debetque redire ad pug-
nam, & quidem cum difficultate:
nihilominus tamen pars superior
generose superior & victrix evadit.

Hæc mutatio tam insolita ha-
bet similitudinem aliquam cum
statu tyronum imperfecto. Fædi-
tas rebellionis & imaginum diabo-
licarum, motusque sensualitatis
usq; adeo insoliti, sunt quasi con-
tra

tra communem stylum Gratiae, cuius propriū est post primos impetus tentationum, & victoriam de ijs reportatam, acquisitasque Virtutes solidas; ita tenere domitam sensualitatem, vt aut nihil, aut parum deinceps recalcitret. Hæc simul omnia reddunt sollicitam & ancipitem animam, vt putet se retrocedere, occasionem dedisse, in malo statu esse. Ex quibus nascitur inquietudo, desperatio, & grandis ruina. Quare conueniens est tunc valde sibi attendere.

I. Consideret & rimando intelligat, quod cum gratia DEI voluntas plus quam vnquam alias, paratissima sit ante millies mori, quam in re minima DEUM offendere. Deinde cum peccatum in voluntate consistat, recognoscat quam illa
procul

procul sit à consensu in peccatum. Agnoscat autem ex eo, quod præsens angustia originē ducat à magna voluntate non offendēdi DEUM. Similiter advertat se ex parte sua occasionem non dedisse similibus tentationibus, cum eas plurimum detestetur.

II. Advertat se, cum multos actus Virtutum faciat media parte superiore, maxime autem conformitatis cum velle divino & expropriationis omnis rei creatæ &c. in ea tentatione potius cum DEI gratia fortiores fieri in spiritu, licet stimulum caro sentiat. Quod secundum argumentum dat signa evidentiora, quod DEUS in hoc statu offensus non fuerit. Quod si homo ex se sufficiens non sit ad liberandam à timore conscientiam subij-

subijciat se iudicio eius, qui animam regit.

III. Advertat præterea, has tentationes, quamvis videantur esse eadem, quæ incipientium, diversas tamen esse ratione originis. Nam in incipientibus cum pars superior sit destituta bonis habitibus, virtutibus, & gratia, per quæ roborari solet; pars vero inferior redundet malis, & valde potenti- bus habitibus: Ideo accedentibus dolis Dæmonum mirum non est carnem contra spiritum præliari. Quod bellum tam diu durat, quo ad solidata parte superiore, vires ei D E U S subministrat ad resisten- dum & vincendum idoneas, qui- bus edomita parte inferiore cessat pugna cum partis vtriusque quie- te. Quæ omnia permittit D E U S,

ut qua ipse via præcessit, sequamur,
& via militari tam nos acquira-
mus, quam ipse infundat dona &
virtutes. At vero quando post
hæc omnia redeunt tentationes, ex-
istente anima forti & sine occasio-
ne, quam norit se eis dedisse: tunc
certo credat id divinam providen-
tiam ordinasse ex sua voluntate,
neque originem præsentium ten-
tationum effluere à principio in-
trinseco, quod in ipso sit, sed ve-
nire ab extrinseco non sine myste-
rio aliquo.

IV. Multum proderit intelligere
finem, ob quem totum hoc DEUS aut
operatur, aut permittit. Permittit
enim I. Ut ne quies, quam prius habe-
bat, tantam causet satisfactionem,
ut incipiat sibi multum complace-
re, & in se acquiescere cum super-
biæ periculo.

II. ut

II. Ut amor proprius, qui tanto latentius, & subtilius intrare poterat, extinguatur.

III. Ut continuet & augeat in anima tum cognitionem propriæ vilitatis, tum submissionem.

IV. Ut novo lumine donet, per quod intelligat non consistere perfectionem in carentia tentationû, aut pace, quæ est inter sensum & spiritum. Imo potest esse major perfectio inter illas gravissimas tentationes. Certo etiam credat, quod eum DEVS per tale medium promovere velit ad majorem Virtutem,

Quamobrem debet tunc, cum incipit intrare in similes molestias, omnium primo immergere se in suum nihili, & confiteri se meritum omnes tentationes. Debet deinde

deinde conari in se lætitiā exci-
tare ob id, quod à Deo humilietur,
& permittatur à Dæmone exagita-
ri. Accipiat autem, vt olim facie-
bat, cum iubilo contemptum &
molestias ab extrinseco venientes.
II. Expropriet se quiete & pace,
quam sentiebat in non experien-
do graves tentationes : exspoliet
se etiam omni satisfactione inde
proveniente. Quæ bona, quanto
sublimiora sunt, in sacrificium tan-
to excellentius offeruntur Deo,
cum ejus amore deponuntur. III.
Eodem cum affectu & promptitu-
dine admittat subtractionem, quā
Deus facit, quæ hoc casu in eo con-
sistit, quod non sinat vigorem par-
tis superioris redundare, & opera-
ri in parte inferiori dando vim, quæ
tentationes insensibiles faciat.
quod

quod factura esset, si DEUS, vt prius faciebat, concurreret. Sed subtrahit DEUS talem concursum, & hinc oritur difficultas. IV. non tentet eijcere has tentationes per graves pænitentias & corporis mortificationem, vt faciebat cum erat novitius. Siquidem vt in nonnullorum Sanctorum actis legitur, potius invalescunt tentationes: sed submittat se cum humilitate Domino, libenter patiando, & non curando, sed contemnendo tentationes.

His in anima positis, sequitur conformitas cum divina Voluntate major, quam præteritæ. Nam vt se conformet, contentus est in se experiri difformitatem, & vt ita dicam excentrationem à seipso, sustinendo talem molestiam & confusionem

fusionem. Quæ res gratissima Deo est. Deinde est opus valde conforme Christo in horto oranti, quando voluit vt pars inferior sentiret difficultatem in patiando. Vnde dicebat: Non mea, sed tua voluntas fiat. Ex hac conformitate nascitur in anima non solum amor unitivus, eam altiori quodam modo in Deum transformans; sed etiam quidam amor Crucis conformis amoris Christi, cupiens adimplere divinam Voluntatem cum acceptance tentationum & passionis, quæ in illis invenitur. Ad hunc terminum cum pervenerit anima, non solum se offert, & dedicat, sed etiam sacrificat Deo.

De sexto gradu.

Enu-

E Numeratas molestias solet transcendere anxietas nova, & pertingere usque ad partem superiorem, in qua resident Virtutes & spiritualis vita. Quare incipit sentire defectum luminum in intellectu, amittere proposita, & desideria, promptitudinemque ad bonum, cum fortitudine & patientia. Vbi prius heroice colluctabatur, in his modo videtur sibi enervis esse, nec posse consistere: denique quævis festuca ei trabs apparet. Experitur ergo obscuritatem, cæcitatem, densas tenebras, ariditatem, tædiū, difficultates, rebellionem, pusillanimitatem, confusionem, nec non ingentem oppressionem animi, ita ut æternū videatur sibi à bonis propositis exclusus.

Animæ in hoc statu existenti,
nisi

nisi seria de medijs cura habeatur, summum periculum imminet, ne in magnā turbationem labatur, cū se sic agnoscit derelictam. I. Ne nimis tenaciter apprēndat supradicta, velut grandem ruinam, atque ob id nimium crucietur & affligatur. II. Ne interrimandas earum tenebrarum causas, totum attribuat suis defectibus, quos proinde cum nimia sollicitudine velit percipere, & ad eorum fontem venire. III. Ne nimis solícite efficere intendat, vt ab ijs liberetur, & applicata omnibus congrua medicina redeat ad pristinum statum, æstimando præsentem miserabilem. Cavendum inquam est, ne inter hæc omnem omnino curam abijciat, ac se deferat. Quin, cum non ea sit causa, nihil affert remedij
ci

ei malo, cui vellet, & fastidium duplicat. IV. solet ergo ob hæc incurrere in impatientiam, æstimando se nihil his juvari & de malo feruere in peius. V. Vnde fit timidus, pusillanimus & de desperatione periclitatur.

Supponendo itaque hominem in prioribus gradibus exercitatum æquum est vt & per se, & cum auxilio ejus, à quo dirigitur, investiget occulta & admiranda mysteria, quæ hic latent.

I. Sciat veram originem omnium supradictorum esse divinam providentiam, quæ volens probare, & perficere animam, post communicatas ei Virtutes & vegetatam partem superiorem, solet subtrahere suum concursum, sine quo Virtutes illæ operari non possunt.

Quare

Quare licet sint in anima, vim tamen nullam habent, atque adeo videntur non inesse: & ecce tenebras, ariditatem, & ærumnas supra enumeratas: cum tamen persistant in anima omnes prædictæ Virtutes & gratiæ.

Subtractio quæ à DEO fit hoc casu, non est Virtutum & donorum; siquidem hæc intacta manent, ut dictum est: Sed neque actuum, qui ab eis procedunt, quasi anima ex toto ijs spolietur. Advertendum enim est in actibus nostris internis & spiritualibus inesse actum ipsum directum, hoc est, operationem ipsam circa suum objectum, ut e. g. cognitionem practicam & electionem, aut voluntatem elicitam patiendi, amandi DEUM, fervandi, temperantiam, castitatem, obedientiam

dientiam, non consentiendi in peccatum &c. Est deinde actus reflexus, hoc est advertentia & judicatio quædam, quod illo actu opus bonum faciat & gaudet de eo ad DEI gloriam, ex eodem sentit se fortem, & de tentatione victorem non sine singulari quiete animi. Inter hos duos, primus est purus actus Virtutis, secundus est fructus in nos redundans, & fruitio ipsius Virtutis. Evidens sane est, quod actus temperantiæ non consistat in eo, quod sentiatur, quod de eo quis gaudeat, aut cogitet, vel sibi satisfaciat: Sed in eo, quod illum velit, & faciat.

Modo in præsentī ariditate DEVS concurrit ad primum, ideoque exercentur hi actus Virtutum: Subtrahit autem secundum, scilicet

et nostram advertentiam, reflectionem, judicium & satisfactionem, quæ post factum oriri solent. Quo casu videmur nobis quasi nihil fecisse. Nam Loco advertentiæ subtractæ, subintrant tenebræ & cæcitas: Loco vero affectus, quo demulcebamur, adest ariditas &c. Quemadmodum si cui famelico cibus sine ullo sensu, aut gustu in stomachum iniiceretur, nonne is comedisset? & tamen videretur sibi nihil comedisse, & nullam ex tali actu voluptatem haberet non secus, atque si nihil egisset.

III Cum sentire nostra interna non sit ipsa proprie Virtus, nec in eo consistat operari secundum Virtutem, sed sit potius quædam nostra satisfactio: Deus qui cupit

nos omni nostro lucro & delectatione tanquã impedimentis, solidam inter ipsum & nos vnionem prohibentibus exuere; relinquit nobis id quod in Virtute sincerum est, vt est, cum velle, & perficere; & tollit secundum, qui est certus quidam amor proprius prænominatis subtilior, & quædam oblectatio, qua se anima pascebat & à maiori cum DEO vnione distinebatur. Hæc Iqui videt, euidenter colligit non solum nullum hic malum, aut præcipitium subesse; verum etiam ex opposito animam tali artificio diuino purificari in suis Virtutibus, seclusa proprietate & lucro proprio venenis occultissimis: Deinde eleuari ad gradus quosdam eminentissimos, disponique ad excellentiorem gratiam,

neq

nec non ad vnionem cum D E O,
prioribus magis intimam.

IV. Ad maiorem horum omni-
um notitiam, advertat anima ad ta-
lem statum reducta duo puncta.
Primum est, quod si velit id, quod
est sincerum in Virtute examinare,
illud videbit in actionibus suis cla-
rius expressum, quam vnquam alias
viderit. Siquis enim inter ea tæ-
dia, obscuritates, & rebellionem
ex ipso exquireret, an vellet DEUM
offendere, confestim responderet,
malle se mille mortes sustinere,
quam committere minimum defe-
ctum. An velit se conformare di-
vinæ Voluntati, dicet: Ex toto
corde. &: Si quando vnquam nunc
maxime. An velit ipsius amore pa-
ti dicet: Ita, optare se mortem
pro Domini gloria. Similiter re-
spon-

spondebit se desiderare emendationem vitæ suæ, cupere se venire in cognitionem suorum defectuum, in odium sui, in amorem perfectionis. Denique quod attinet ad externos actus Virtutum, inter tot molestias non intermittit statim temporibus quam attentissime solita exercitia adimplere, attenditque exactissimæ sui instituti observationi. Quæ omnia sunt signa evidentissima, quod non sit remissum illud, quod in Virtute purum est: Sed quod creverit, cum in suo vigore maneat, etiamsi sit destituta dulcedine reflexionis, qua fulciebatur, II Punctum est, agnoscere differentiam inter hunc statum & eum, qui incurritur vitio propriæ negligentiae. Etenim inter tædia & tenebras iste intermittit omnes actus

Vir-

Virtutum, vti & desideria Perfectionis: aut si quæ adhuc in se sentit, ea sunt inefficacia, nec in opus prodeunt. Quare multa bona, quæ prius faciebat, omittit, & manifeste declinat in peius, cum non paruo periculo ingentis alicujus lapsus.

V. Notet præterea admirandam sublimitatem istius status supra ea, quæ dicta sunt. I. Quia est viua, & proxima imitatio Christi D. N. initio acerbissimæ suæ Passionis in hoc exerciti. Cæpit tædere, paucere, & mæstus esse. Et ipse dicebat: Tristis est anima mea usque ad mortem &c. Considera hic tria puncta. I. Gravitatem dolorum & tormentorum, in quæ incipiebat ingredi. II. Subtractum tunc ei fuisse concursum fortitudinis, pati-

entia magnanimitatis & similium
quantum ad perceptionem jam ex-
plicatam. Et ideo subito occu-
patus est pauore, tædio & tristitia
tanta, vt minimum horum dolo-
rum ei videretur importabile; in
quibus tamen antea vel cogitatis
exultabat præ iubilo dicens: Baptif-
mo habeo baptizari, & quomodo
coarctor &c. III. perdurabat
nihilominus, plusquam alias, ner-
vus Virtutis. In illis enim verbis:
Surgite, eamus &c. advertitur
promptitudo ad patiendum dig-
na admiratione; itemque fortitu-
do, patientia, & generositas animi
invieta. Per hanc subtractionē juxta
opinionem SS. Doctorū, meruit Dñ.
N. Martyribus & alijs sanctis, vt in
suis ærumnis induerentur patien-
tia, fortitudine, magnanimitate,
& alijs

& alijs Virtutibus in parte superiore; quarum beneficio in tormentis jubilabant, & exultabant. Vt multorum gesta referunt. Quare quando Domino placet auferre animæ hanc vestem, & detrahere sui causa per subtractionem explicatam, vt in hoc statu facit: Tunc manifestum est, quod eam vestiatur multo maiore sui imitatione, quam prius fecerat. Nam ipse quoque hanc à Patre subtractionem sustinuit.

Præter viuam hanc Christi imitationem, sequuntur aliæ quoque rationes, nimirum quod quanto pars superior excellentior inferiore est, veluti & corpore; tanto passionibus illius, aut certe vtriusque partis simul nobiliores sunt, quam quodvis Martyrium corporis sine
hæ

hac subtractione. Præterea pati
Martyribus cū ea magnanimitate,
qua erant vestiti, facile erat; vide-
bantur enim sibi inter rosas esse. At
vero cum prædicta subtractione
non solum visum fuisset difficile,
sed etiam fortasse impossibile. Qua-
re seclusa tali Virtute, stare intre-
pidum, quid ni sit altioris Virtutis,
& majoris meriti? Denique expe-
riri tantam facilitatem in patien-
do, aut agendo causat ex rei natu-
ra periculum superbiæ. Ob quam
causam S. Paulo, ne magnitudo
revelationum extolleret eum, da-
tus est in remedium stimulus carnis.
In hoc vero statu anima in suam vi-
litate immersa, dum tædet, pa-
vet, mæret &c. est extra aleam su-
perbiæ, habetque notam, quod sit
in eminentiore statu propter majore

ra fundamenta humilitatis, & abjectionis propriæ. Quæ diximus, videntur aperte colligi ex stimulo S. Pauli, qui cum datus ei sit in remedium periculi, in quo prius erat; ostendit hoc habere stimulum carnis, fuisse multo nobiliorem statum priore: Siquidem erat causa tollens imperfectionem prioris, & securum faciens. Quapropter ut ad summam omnia revocemus, iste status est suprema quædam probatio, qua Deus suos electos exercet. Est viva Christi imitatio. Est Martyrium nobilius exteriori, fundamentum super profundissima humilitate: est status securior quocunque alio, est majoris meriti & ad plures gratias & dona dispositio: est maximus amoris proprii hostis, cum auferat solatium, quod homo ex Virtute

rute decerpere solet, quod sane est quædam proprietas, & impedimentum inter DEUM & hominē. Concludendo denique, hic status nascitur ex majori conformitate cum divina Voluntate, & ex majori amore DEI: quo non assurgunt omnes antenumerati status. Nam ut DEO faciat satis, se homo privat tot bonis, retenta nuda substantia Virtutis & præciso omni ornatu ac dulcedine propria.

Praxis in hoc statu talis adhibenda est. Primitus (siquidem solet dæmon animæ ingenerare opinionem, quod id ex magno aliquo defectu proprio eueniat, unde miris modis cruciatur) ut se homo ab hoc scrupulo eximat, debet in se quamprimum excitare dolorem de omnibus defectibus & culpis, quas
forte

forte contraxisset, ne postmodum
necesse sit eorum memoriam reno-
vare. Hoc facto, debet de cetero to-
tum se Deo resignare. Quod si ni-
hilominus adhuc opinetur præsen-
tem spiritus defectum à defecti-
bus provenire, totum se suo supe-
riori cōcredat, eiq; acquiescat præ-
supposito illo principio, huic sex-
to gradui potissimum necessario,
scilicet quod homo de se iudicium
ferre non debeat ex ijs, quæ in se
sentit. Siquidem subtractio fere
tollit lumen, quo fieri posset refle-
xio, & iudicium sincerum de pro-
prijs actionibus: Sed debet se tunc
alijs submittere.

II. Debet se annihilare. Quod si
vere de se vilia sentit, an non con-
tentus erit, imo & exultabit, eo
quod pro meritis tractetur, dum
exercetur tenebris, ariditate &c.

Agnoscat ergo se & his, & pluribus dignum: imo indignum omni lumine, Deo gloriam dando etiam in hac abjectione.

III. Quamvis motus naturales impatientię magni sint, & faciant melancholicum ac lamentabundum, non admittentem vllum solatium; sciat tamen & conetur advertere, quod non careat præexplicata in manus DEI resignatione. Quemadmodum eger, licet ob vehementiam doloris clamet, quantum ad voluntatem tamen DEO omnimode se subdit, & ad sustinendum paratissimus est.

IV. Quantum ad timorem & pusillanimitatem; præter naturalem, quæ mala non est, non admittat aliam majorē, nec de ea cogitet, multoq; minus ei consentiat, sed totū se applicet ad exercendos actus sub-

submiffionis, in DEUM fiducia, familiaritatis &c.

V. Si peractis omnibus modo explicatis medijs cum expropriatione & conformatione cum DEO, nihil volendo, nisi quod ille vult; quandoque senferit augeri tædia & tenebras, non desperet, aut fiat pusillanimis. Imo sciat hæc solere Deum facere, ut gratiam pro submiffione rependat. Quare tunc reduplicet Conformationem, & acquiescentiam, agendo DEO gratias. Sitq; securus quod tandem DEUS non finet tentari supra vires. sciat quoq; quod Perfectionis vis non consistat in resistendo, cum nō possit ptopter subtractionem; sed in patiundo & sufferendo. Et hoc est Pati divina, multo securius, quam sint estases &c. estq; perfectissimus DEI amor. Tunc deniq; homo non
solum

solum se in sacrificium offert, sed etiam in holocaustum.

DE SECVNDO STATV.

Quis crederet adhuc aliquid in anima superesse, quod egeat expropriatiōe & subtractione; maxime cum anima redacta sit ad solum purum actum Virtutis, cui nihil videtur inesse, præter Virtutem spoliata omni proprio commodo? Si tamen advertamus talē actum, etiam sic purgatum, esse actum electionis & voluntatis nostræ operantis sua activa virtute, & imperantis alijs potentijs actus Virtutum; negare non poterimus, adesse propriam voluntatem, & commodam, quamvis purgatissima, attamen digna exspoliatione & falce purgante.

Solet itaque Deus animæ, quæ sextum gradum inscendit, cuique

non

non superest vis actum exercendi
nisi explicata: solet inquam ei a-
nimæ sensim subtrahere vim exer-
cendi tales actus, tollendo modo
vnum, modo alterum, quoad om-
nes auferat, excepto actu conforma-
tionis cum divino beneplacito.
Constat etiam experientiâ animâ
quandoq; sic se oppressam tēdijs &
afflictionibus; sic tot distractioni-
bus & ærumnis obsessam sentire, vt
quamvis conetur, nequeat tamen
elicere vllum actum seu gratiarum
actionis, siue fortitudinis, siue pa-
tientię aut vllius alterius Virtutis,
præter quam actū volendi id, quod
Deo placet, & sustinendi mille ten-
tationum spicula ac quasi vulnera.
Non secus ac Martyres impedire
non poterāt dolores provenientes
à vulneribus corpori inflictis, sed
eos sustinebant conformando se di-

vinæ voluntati. Paria isti in anima præstant, quæ ita debilitari potest, ut nulla alia vis activa ei supersit, solū sit velle omnia pati pro Deo, & hac patientia contentum esse. Quin imo plus attolli solet hic actus conformandi se Deo, ut scilicet non solum non experiatur, aut agnoscat se illum elicere, sed etiam ut non possit elicere active: Sola relinquatur passiva quædam quies, cum qua instar agni coram tondente positi quieta manet, & permittit se à Deo juxta ipsius beneplacitum tractari.

Atque hæc est illa subtractio omnis activæ potentia, hic subtrahit Deus animæ divinum concursum sic, ut illa nequeat parte sua superiore actionem ullam, ut ut sancta ea sit, exercere, sed solum possit consistere libenter excipien-

do

do id, quod D E U S immittit.

Subtractioni tali respondeat anima per annihilationem, agnoscendo se nihil esse, esse vilissimam, primam peccatricem, plenam innumeris peccatis, ac proinde indignam, cui vllus Virtutis actus concedatur. Exultet in contemptu, quo á D E O contemnitur, dum negat facultatem, per quam ad ipsum elevatura mentem fuisset.

II. Libere abrenunciet & exspoliet se omni vi activa, & omnibus actibus Virtutum, qui quanto puriores sunt, tanto etiam donum majus per eos D E O offertur.

III. Hinc non raro oriuntur tædia & afflictiones prioribus majores ob perditum Virtutum propugnaculum, aut antemurale. Præterea in fomite & parte inferiore ex-

E 3

cita-

citabuntur motus novi, vehementes & ita inordinati, vt similes toto vitæ decursu nunquam experta sit: videbiturque sibi ipsi quidam infernus esse. Quo casu nihil opportunius est, quam armare se submissione & quiete passiva, supportando omnia illa desiderio satisfaciendi DEO sic volenti. Sciat autem quod talis submissio & quies subministrat vires maximas non ad agendum, sed ad exhibendum & concedendum se DEO in prædam: non aliter atque agnellus, in tanta sua imbecillitate, patientissimus ad omnia est.

IV. Talem quietem sequitur quedam conformitas cum divina Voluntate pariter passiva, sed sine comparatione major antecedente. Sequitur etiã inexplicabilis quædam deificatio, & actus similiter passivus.

passivus non oblationis, doni, dedicationis, sacrificij, holocausti, vt olim; sed major, & est quoddam dare se in prædam DEO.

In hoc statu advertenda sunt quædam magni momenti. I. Est, quod actus externi Virtutum & imperati nunquam perdantur, sed active exercentur multo sollicitius quam antea, cum homo habeat potestatem vtendi suis membris ad opera, & potētij ad colloquia, cogitationes, & omne id, quod ei ex instituti obligatione incūbit. Quare exercet actus temperantiæ, patientiæ &c. cum debet: adjuvat proximum solita cū affabilitate &c. Voluntati quoq; relinquitur vis imperij, vt scilicet jubere possit, & dirigere actus imperatos. Subtractio ergo activæ potentiæ concernit solam voluntatem, & intel-

80 *Chrysostomus*
lectum circa proprios internos a-
ctus volitionum, intentionum, frui-
tionis, electionis, gaudij, satisfa-
ctionis & similes, quibus denudata
penitus est.

II. Est, quod Deus non subtrahat
dona aut habitus, sed actus dunta-
taxat subtrahendo auxilium & con-
cursum suum. Neque hoc semper,
sæpe enim in hoc statu dat animæ
facultatem libere operandi active:
nonnunquam vero eam suspendit,
idq; nulla certa regula præscripta,
sed cū ipsi placet. Ob quam causam
ad spoliandū se omni actu quando,
& quamdiu Deo placuerit, debet
semper stare prompta, semper ha-
bens hanc admirabilē indifferentiā.

III. Est, quod cum modo explica-
to ei activa vis subtracta est, dupli-
citer in statu passivo esse possit. I.
cum libera promptitudine & maxi-

ma quiete submittendo se omni-
bus tædijs, afflictionibus, & ærum-
nis ante numeratis, libenter ea
perferendo, (quamvis sentiat trās-
figi animam) tum ob determina-
tionem, qua præoptat millies po-
tius mori, quam Deum offendere;
tum ob necessitatem, qua cogitur
tot pravos motus sustinere, nec
potest ullum actum elicere, sed so-
lummodo ex amore DEI tales af-
flictiones pati. II. in tali statu ani-
ma restricta in fundum, quem my-
stici apicem Animæ vocant, quia
subtractam sibi sentit potestatem a-
gendi, exhibet se & submittit Deo
magna cum promptitudine, qui cū
libero passivo consensu animæ inte-
rius operatur actus multo excellen-
tiores gratiarum actionis, amoris,
unionis, electionis Virtutum, abs-
que sensibili tamen animæ adver-

tentia, solum admittendo & toto corde, omni que cum libertate cooperando. Quod dum fit, intellectus abstractus à sensibus, & in ecstasi constitutus non potest attendere per vires suas naturales, & virtutē activuam, ut quondam faciebat; sed solum excipit radium divinum, qui efficit in ipso lumina & sensus altissimos. Quod est secundum Mysticos, Pati divina.

Quod si in intellectu supra omnes suas vires elevato hæc operatur DEUS; multo id magis præstare poterit cum voluntate, si illa se spoliarit omni sua vi activa.

Quod cum facit, illam DEUS attollendo in quandam practicam & efficacissimam ecstasin, operatur in illa secundum omnem suæ voluntatis plenitudinem. Quod est Pati divina quodā altiore modo. Siquidem ecstases

Rases intellectus sunt periculose & paucorum, magnamq; curiositati & proprietati anſam præbent. Hic autem anima ſe exvit, ſe humiliat, & ſecuriſſime Deo ſubmittit. Hujus ecſtaſis omnes capaces ſunt, hæc longe excellentior eſt omni ecſtaſi intellectus, hæc deniq; eſt, quæ gratiſſimam Deo animam facit.

DE TERTIO STATU

Solet ad extremum Dominus nō ſolum vim activam, ſed etiam paſſivam jam explicatam ſubtrahere, ita vt anima nuda omnino in omnibus, & per omnia, nec non ad omnia impotens relinquatur; ſolumq; habeat non reſiſtere, nec ſe opponere, ſed relinquere ſe totaliter ſpoliari. Pro majore intelligentia hujus ultimi, & præ omnibus nobiliſſimi ſtatus; advertendum eſt, uſque adeo magnam eſſe libertatem, quā

habet voluntas, vt etiam renunciare possit omni suæ volitioni, & omni suæ libertati, eaq; integere se spoliare, quasi illâ careret: idq; facere potest spontaneè & libere. Cum ergo facit talem abrenunciationem, voluntas efficitur non voluntas, cedit enim omni suo jure, & se aliene voluntatis arbitrio mancipat. S. Paulinus in servum se venundedit, vt concivem liberaret: idem potest anima cum interno suo libero arbitrio facere.

Tunc ergo Dominus aufert per subtractionem & activum & passivum, & quemcunq; actum, quasi ipsa non foret præsens. Cui voluntas non resistendo, imo perfecta cū exhibitione concurrento ad talem abrenunciationem, efficitur nō voluntas practice. hoc est, quidquid operis faciat, aut imperet volūtas, illud

illud non vult, nec facit, quia ipsa
id vult, ne quidem cum voluntate
divinæ conformatissima: sed renun-
ciando totaliter omni huic juri, so-
lum id facit ex scientia, quod Vo-
luntas divina id velit fieri, & quia
volitum est à divina Voluntate im-
mediate, absq; vlllo suæ concursu,
substituendo eam quæ DEI est, in
locum suæ. Non secus atq; in pala-
tio quopiam opibus refertissimo,
si is, qui herus est, abscedendo in-
tromittat amicum velut absolutū
dominum; eadem quæ prius in di-
cto palatio exercentur, sed ad solū
imperium amici, non autem ipsius
heri. Sic voluntas sibi omnino re-
nunciando tam quoad activam, quā
quoad passivam vim, vt vt puram &
sanctā; nec volens deinceps opera-
ri quia ipsa vult, etiamsi nollet ali-
ud quam quod DEUS vult; nec pe-
nitens

nitus volens habere hanc satisfactionem, exit à seipsa. Licet autem in ea fiant omnia, quæ prius ; fiunt tamen ut à DEO volita & ordinata, nihil addendo de proprio, relicto pleno & immediato dominio totius corporis, animæ, & actionum suarum divino beneplacito, quasi jam verè voluntate careret.

Animæ & voluntati sic constitutæ adiungit DEUS subtractionem omnis actus. Quod si eam, quandoque permittit similes actus exercere, permittit ut velit & faciat non ob placitum proprium, sed quia videt DEUM esse, qui eos velit fieri.

Hac subtractione præditus Christus se DEO univit in horto, cum dixit: Non mea, sed tua voluntas fiat. Quasi diceret: Mea voluntas volebat pati Crucem, velut conformis

formis tibi, Pater æterne, adjuncta
pari puritate & sanctitate. Ego ta-
men ei renuncio, nec Passionem,
quam sustinebo, volo quia mea vo-
luntas, quamvis sanctissima, eam
vult; sed solum, quia tua eam vult:
meæ omnimode renuncio. Atque
ita effecta est nonvoluntas libere,
ideo enim dixit: Non mea volun-
tas, sed tua fiat. hoc est, Mea
voluntas sit non mea, vt locum præ-
beat tuæ.

Hic annihilatio, expropriatio &
subtractio clucent in gradu perfe-
ctissimo. Conformitas non adest,
sed aliquid nobilius: Siquidem vo-
luntas per talem abrenunciatio-
nem ligatur, absorbetur, & abyf-
fatur in DEUM, & totaliter perdi-
ta remanet in divinâ, summe deie-
scata ob totalem identitatem

cum illa, & in illa modo practi-
co & reali jam ex-
plicato.

Ad maiorem DEI, & SS. ^{mae}
Virginis DEI Matris
gloriam.

Gagliardi, Achille,

Compendium christianae perfectionis offert Maximilianus ad S. Joannem in
Waltheusen praepositus canonicorum Ord. S. Augustini

Vienna 1633

Asc. 1989

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10262717-7

VD17 12:102572F